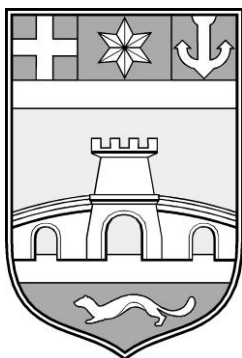

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**INFORMACIJA O
STANJU I PROGRAMIMA
RAZVITKA PARKA
PRIRODE "KOPAČKI RIT"**

Materijal pripremili:

- *Upravni odjel za prostorno planiranje, zaštitu okoliša i prirode Osječko-baranjske županije*
- *Javna ustanova "Park prirode Kopački rit"*
- *Hrvatske šume*
- *Hrvatske vode*

Osijek, prosinca 2016.

INFORMACIJA O STANJU I PROGRAMIMA RAZVITKA PARKA PRIRODE "KOPAČKI RIT"

1. UVOD

Prostor Kopačkog rita je poplavno područje zaobalja Dunava. To je prostrano prirodno vlažno područje u kojem se zbog meandriranja tokova, poplava, zasipanja i ostalih morfoloških promjena razvio splet rukavaca, kanala i naplavnih površina obraslih močvarnom vegetacijom i šumom.

Bogatstvo više od 40 biljnih zajednica, zajedno s dinamikom vode, pruža idealne uvjete za razvoj bogatog životinjskog svijeta. Kako se u Kopačkom ritu na malom prostoru jedna pored druge pružaju bare i grede s nekoliko biljnih i životinjskih zajednica, flora i fauna je izuzetno bogata. Od samog broja vrsta značajnija je činjenica da se tu nalaze velike i stabilne populacije mnogih ugroženih i rijetkih vrsta, poput orla štekavca, patke nJORKE, malog vranca, crne rode, stepskog sokola, obične vidre itd. Kopački rit predstavlja i najvažnije mjesto riba Dunava u Srednjoj Europi.

Zbog svega toga Hrvatski sabor je 1967. godine donio prvi akt o zaštiti tog područja i to **Zakon o proglašavanju poplavnog područja Kopački rit upravljanim prirodnim rezervatom** ("Narodne novine" broj 45/67.) koje je obuhvaćalo 177,00 km². Nakon toga, Savjet za zaštitu prirode Hrvatske 1969. godine donosi **Rješenje o utvrđivanju granice užeg područja Upravljanog prirodnog rezervata Kopački rit** ("Narodne novine" broj 48/69.) koje je obuhvaćalo oko 77,00 km² (7.700 ha) područja današnjeg Posebnog zoološkog rezervata. Ta površina je 1973. godine smanjena na 62,34 km².

Naziv zaštićenog područja mijenjao je dva puta ime zbog promjena terminologije vezane uz Zakon o zaštiti prirode.

Tijekom 1976. godine temeljem tadašnjeg Zakona o zaštiti prirode ("Narodne novine" broj 54/76.) uže područje **Upravljanog prirodnog rezervata** dobiva status **Specijalnog** (danas posebnog) **zoološkog rezervata, a šire područje dobiva status Parka prirode**.

Hrvatski sabor 1999. godine potvrđuje zaštitu Kopačkog rita **Zakonom o Parku prirode Kopački rit** ("Narodne novine" broj 45/99.) kada su njegove granice proširene tako da obuhvaćaju sve površine na lijevoj obali Dunava pa njegova površina utvrđena tim Zakonom iznosi 177,00 km². Državni zavod za zaštitu prirode je 2007. godine dostavio izračun podataka o površini Parka prirode "Kopački rit" u GIS-u i ona iznosi 23.126,28 ha.

Zakon o zaštiti prirode ("Narodne novine" broj 80/13.; u daljnjem tekstu: Zakon) **park prirode** definira kao prostrano prirodno ili dijelom kultivirano područje kopna i/ili mora velike bioraznolikosti i/ili georaznolikosti, s vrijednim ekološkim obilježjima, naglašenim krajobraznim i kulturno-povijesnim vrijednostima. Park prirode ima i znanstvenu, kulturnu, odgojno-obrazovnu te rekreativnu namjenu. U parku prirode dopuštene su gospodarske i druge djelatnosti i zahvati kojima se ne ugrožavaju njegova bitna obilježja i uloga.

Isti Zakon **posebni rezervat** definira kao područje kopna i/ili mora od osobitog značenja zbog jedinstvenih, rijetkih ili reprezentativnih prirodnih vrijednosti, ili je ugroženo stanište ili stanište ugrožene divlje vrste, a prvenstveno je namijenjen očuvanju tih vrijednosti. U posebnom rezervatu nisu dopušteni zahvati i djelatnosti koje mogu narušiti svojstva zbog kojih je proglašen rezervatom. U posebnom rezervatu dopušteni su zahvati i djelatnosti kojima se održavaju ili poboljšavaju uvjeti važni za očuvanje svojstava zbog kojih je proglašen rezervatom. Iznimno od stavaka 2. i 3. članka 114. Zakona dopušten je uzgoj riba i/ili drugih vodenih organizama u posebnim rezervatima u kojima je u trenutku proglašenja zatečena djelatnost uzgoja, u opsegu i na način koji ne ugrožava svojstva zbog kojih je proglašen rezervat, te obavljanje drugih djelatnosti sukladno pravilniku iz članka 142. Zakona.

Zbog izuzetnog bogatstva faune ptica, a osobito rijetkih i ugroženih vrsta, Kopački rit je od 1989. godine uvršten na listu **europskih ornitološki značajnih područja** (u originalu: IBA - Important Bird Area), a od 1993. Kopački rit je uvršten i na listu Ramsarskih područja.

2. POLOŽAJ PARKA PRIRODE "KOPAČKI RIT" U ODNOSU NA TERITORIJALNO USTROJSTVO

Prema važećem teritorijalnom ustrojstvu Republike Hrvatske, Park prirode "Kopački rit" u cijelosti se nalazi u Osječko-baranjskoj županiji u tri jedinice lokalne samouprave:

- 75,7% Parka prirode - nalazi se na području **Općine Bilje**,
- 24,0% Parka prirode - nalazi se na području **Općine Kneževi Vinogradi**,
- 0,3% Parka prirode - nalazi se na području **Grada Osijeka**.

Izvor podataka: Prostorni plan Parka prirode "Kopački rit" ("Narodne novine" broj 24/06.)

3. STRUKTURA POVRŠINA I VLASNIČKO STANJE

Područje Parka prirode dijelom čine šume i šumsko zemljište (neobraslo ili obraslo), brojne i promjenljive vodne površine, a na sjeverozapadnom i sjeveroistočnom dijelu izdvajaju se veće površine obradivoga poljoprivrednog zemljišta. Struktura površina u Parku prirode je sljedeća:

Redni broj	Korištenje površina	km ²
1.	Gospodarske šume (obraslo)	48,09
2.	Šume posebne namjene (obraslo)	22,20
3.	Poljoprivredno zemljište	22,57
4.	Građevinsko	0,44
5.	Vode	22,38
6.	Ostalo (neobraslo šumsko i neplodno zemljište, putovi i kanali)	113,26
	UKUPNO:	228,94

Izvor podataka: Prostorni plan Parka prirode "Kopački rit" ("Narodne novine" broj 24/06.)

Vlasništvo na području Parka prirode je dvojako:

- **vlasništvo Republike Hrvatske** - koriste različiti korisnici:
 - a) Republika Hrvatska - cca 13,15% površine
 - b) Hrvatske šume d.o.o. - 71,10% - 82% površine
 - c) Hrvatske vode - 4,9% - 6,14% površine
 - d) "Belje" d.d. Darda - 6,15% - 9,3% površine
 - e) Javna ustanova - 0,06% površine
 - f) ceste javno dobro - 1,48% površine

(Republika Hrvatska i jedinice lokalne samouprave)

- **privatno vlasništvo** - 1,92% površine.

Izvor podataka: Prostorni plan Parka prirode "Kopački rit" ("Narodne novine" broj 24/06.)

Korisničko stanje razlikuje se ovisno o izvoru podataka (Katastar, Hrvatske šume) tako da postoje razlike kako u ukupnoj površini tako i u udjelu pojedinog korisnika. To se posebno odnosi na korisnike navedene pod b), c) i d).

4. NAJVAŽNIJI PRAVNI SUBJEKTI S JAVNIM OVLASTIMA KOJI DJELUJU NA PODRUČJU PARKA PRIRODE "KOPAČKI RIT"

Na području Parka prirode djeluju tri najvažnija pravna subjekta s javnim ovlastima:

- **JAVNA USTANOVA "PARK PRIRODE KOPAČKI RIT"**
- **HRVATSKE ŠUME, d.o.o.**
- **HRVATSKE VODE, pravna osoba za upravljanje vodama.**

Sva tri subjekta provode javne ovlasti u skladu sa zakonskim propisima.

4.1. JAVNA USTANOVA "PARK PRIRODE KOPAČKI RIT"

Temeljem članka 130. stavka 2. Zakona, javne ustanove za upravljanje parkovima prirode osniva Republika Hrvatska uredbom Vlade Republike Hrvatske. Javne ustanove obavljaju djelatnost zaštite, održavanja i promicanja zaštićenog područja u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara, nadziru provođenje uvjeta i mjera zaštite prirode na području kojim upravljaju te sudjeluju u prikupljanju podataka u svrhu praćenja stanja očuvanosti prirode (monitoring). Javne ustanove djelatnost obavljaju kao javnu službu. Javne ustanove mogu obavljati i druge djelatnosti utvrđene aktom o osnivanju i statutom sukladno stavku 3. članka 131. Zakona.

Vlada je, temeljem tada važećeg Zakona, 11. rujna 1997. godine donijela **Uredbu o osnivanju Javne ustanove "Park prirode Kopački rit"** ("Narodne novine" broj 96/97.; u daljnjem tekstu: Javna ustanova).

Rad Javne ustanove organiziran je kroz sljedeće unutarnje ustrojstvene jedinice:

1. Ured ravnatelja,
2. Služba općih i zajedničkih poslova,
3. Služba stručnih poslova zaštite, održavanja i očuvanja Parka prirode,
4. Služba nadzora,
5. Služba čuvara prirode,
6. Služba za prezentacijske aktivnosti, prodaju i ugostiteljstvo
7. Služba plana i analize
8. Tehnička služba
9. Služba za prodaju i marketing.

Javna ustanova je u 2015. godini imala zaposleno 26 radnika na neodređeno vrijeme, od čega se 16 financira sredstvima iz državnog proračuna, 10 radnika zaposlenih na neodređeno vrijeme financira se iz vlastitog prihoda kao i 4 sezonska radnika zaposlenih zbog povećanog obima posla radi turističke sezone.

4.2. HRVATSKE ŠUME, d.o.o.

Gospodarenje šumama u Republici Hrvatskoj regulirano je **Zakonom o šumama** ("Narodne novine" broj 140/05., 82/06., 129/08., 80/10., 124/10., 25/12., 68/12., 148/13. i 94/14.) čime je uređen uzgoj, zaštita, korištenje i raspolaganje šumom i šumskim zemljištem kao prirodnim bogatstvom, a s ciljem održavanja biološke raznolikosti te osiguranja gospodarenja na načelima gospodarske održivosti, socijalne odgovornosti i ekološke prihvatljivosti.

Radi organiziranog i stručnog gospodarenja šumama, **Pravilnikom o uređivanju šuma** ("Narodne novine" broj 79/15.) ustanovljene su gospodarske jedinice. Park prirode "Kopački rit", uključivo i Posebni zoološki rezervat prostire se na području Šumarija Tikveš i Darda, odnosno na gospodarskim jedinicama "Dvorac-Siget", "Tikveške podunavske šume" i "Kopačevske podunavske šume".

Danas na području cijele Baranje Hrvatske šume zapošljavaju 128 djelatnika (radi usporedbe LŠG "Jelen" 1991. godine zapošljavalo je 720 djelatnika).

Ne može se precizno reći koliko je točno djelatnika Hrvatskih šuma zaposleno na samom području Parka prirode budući je organizacijska struktura Hrvatskih šuma ustrojena po šumarijama. Na području Parka prirode uglavnom rade djelatnici Šumarije Darda (30 djelatnika) i Šumarije Tikveš (39 djelatnika), a po potrebi rade i djelatnici drugih šumarija.

4.3. HRVATSKE VODE, pravna osoba za upravljanje vodama

Pravna osoba za upravljanje vodama Hrvatske vode, osnovana je temeljem **Zakona o vodama** ("Narodne novine" broj 107/95. i 150/05.), a nastavlja poslovati po odredbama Zakona o vodama ("Narodne novine" broj 153/09., 63/11., 130/11., 56/13. i 14/14.). Spomenutim Zakonom se uređuje pravni status voda, vodnoga dobra i vodnih građevina, upravljanje kakvoćom i količinom voda, zaštita od štetnog djelovanja voda, detaljna melioracijska odvodnja i navodnjavanje, djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje, posebne djelatnosti za potrebe upravljanja vodama, institucionalni ustroj obavljanja tih djelatnosti i druga pitanja vezana za vode i vodno dobro. Hrvatske vode obavljaju poslove propisane člankom 186. Zakona o vodama, kao javna služba. Upravljanje vodama obavlja se u cilju osiguranja dovoljnih količina kvalitetne pitke vode za vodoopskrbu stanovništva, osiguranja potrebnih količina vode odgovarajuće kakvoće za različite gospodarske i osobne potrebe, zaštita ljudi i njihove imovine od poplava i drugih oblika štetnog djelovanja voda i postizanje i očuvanje dobrog stanja voda radi zaštite života i zdravlja ljudi, zaštite njihove imovine, zaštite vodnih i o vodi ovisnih ekosustava.

Hrvatske vode svoje aktivnosti obavljaju temeljem godišnjeg plana upravljanja vodama koji je usklađen s Financijskim planom za tekuću godinu, Planom upravljanja vodnim područjem, Višegodišnjim planom gradnje i Strategijom upravljanja vodama. Temeljem Zakona o zaštiti prirode pravne i fizičke osobe koje gospodare i/ili upravljaju prirodnim dobrima dužne su uskladiti planove gospodarenja prirodnim dobrima s odredbama ovog Zakona prilikom njihove obnove ili prve izmjene i/ili dopune.

Hrvatske vode izradile su Vodnogospodarsku osnovu Hrvatske - Strategiju upravljanja vodama koju je Hrvatski sabor donio na 5. sjednici 15. srpnja 2008. godine ("Narodne novine" broj 91/08. od 6. kolovoza 2008. godine). Vodnogospodarska osnova Hrvatske - Strategija upravljanja vodama temeljni je planski dokument kojim se utvrđuju vizija, misija, ciljevi i zadaci državne politike u upravljanju vodama u dugoročnom razdoblju.

Vodnogospodarska ispostava za područje malog sliva Baranja, kao ispostava vodnogospodarskog odjela za Dunav i donju Dravu Osijek, u cijelosti upravlja vodama na području Baranje.

U granicama Parka prirode izdvajaju se dvije hidrološke i hidrografske cjeline: inundacija Dunava i dio branjenog melioracijskog područja. Dio branjenog melioracijskog područja, kako na desnoj tako i na lijevoj obali je izgradnjom nasipa za obranu od poplava izuzeto iz poplavnog područja stvorenog stoljetnim meandriranjem. Desna inundacija Dunava obuhvaća 12.655 ha, na oko prosječno 82 m n.m. kojemu posebno obilježje daje dinamika plavljenja uzrokovana oscilacijama Dunava. Vodostaji srednje visokih voda ulaze u područje i plave ga. Vode na poplavnom području na jednom mjestu talože nanose, a na drugom mjestu produbljuju teren pa cijelo područje dobiva valoviti izgled. Tako nastaju bare (depresije) i grede (povišena područja) koje se u visinskoj razlici od nekoliko metara pružaju stotinama metara jedna uz drugu. Lijeva inundacija Dunava je površinom znatno manja jer se nasipi za obranu od poplava protežu znatno bliže obali rijeke, a veće poplavne površine su još preostale na predjelima zvanim Zvjerinjak i Srebrenica.

Odlukom Državne uprave za vode (iz 2000. g.) na prijedlog Hrvatskih voda određena je vanjska granica uređenog inundacijskog pojasa uz desnu obalu Dunava od rkm 1420+700 do rkm 1390+000, koja većim dijelom prolazi Parkom prirode te je veći dio istog u utvrđenom inundacijskom pojasu. Prema odredbama Zakona o vodama u uređenom inundacijskom pojasu zabranjeno je obavljati radnje kojima se može pogoršati vodni režim i povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja voda. Sve zemljišne čestice u utvrđenom inundacijskom pojasu imaju karakter vodnog dobra.

5. DJELATNOST PRAVNIH OSOBA S JAVNIM OVLASTIMA NA PODRUČJU PARKA PRIRODE "KOPAČKI RIT"

5.1. DJELATNOST JAVNE USTANOVE

Javna ustanova je osnovana radi upravljanja Parkom prirode Kopački rit i Posebnim zoološkim rezervatom.

Djelatnost Javne ustanove definirana je Zakonom o zaštiti prirode, Statutom i drugim podzakonskim aktima.

Djelatnost Ustanove je zaštita, održavanje i promicanje zaštićenog područja u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara. Pri tome se štite biljni i životinjski svijet, staništa, ekosustavi, voda i vodni režimi, krajobrazne i druge vrijednosti te druge znamenitosti u cilju zaštite područja.

Temeljem Statuta, obavljanje spomenute djelatnosti podrazumijeva i poslove neposredne zaštite i nadzora zaštićenog područja, prihvata, informiranje, stručno vođenje, razgledavanje i prijevoz posjetitelja te ekološku poduku posjetitelja.

Javna ustanova svoju djelatnost provodi na temelju Plana upravljanja i Godišnjih programa zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenog područja, a koji detaljno definiraju sve planirane poslovne aktivnosti. Poslovne aktivnosti moguće je svrstati u 4 osnovne grupe, kako slijedi:

- ostvarivanje projekata iz područja zaštite, održavanja i očuvanja područja, a koji će omogućiti očuvanje temeljnih prirodnih i kulturnih vrijednosti te osigurati dugoročan održivi razvoj područja na dobrobit lokalnog stanovništva i zajednice,
- planove za provođenje svih mjera nadzora područja s ciljem njegove zaštite,
- planove za održavanje infrastrukture i okoliša,
- promicanje vrijednosti zaštićenog područja.

Programi i aktivnosti koji su se provodili tijekom 2015. i koji se provode u 2016. godini su kako slijedi:

a) Plan upravljanja Parkom prirode "Kopački rit" (u daljnjem tekstu: Plan upravljanja)

Sukladno Zakonu o zaštiti prirode, upravljanje Parkom prirode provodi se na temelju Plana upravljanja i Godišnjeg programa zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja PP Kopački rit. Plan upravljanja Parkom prirode donijet je tijekom 2011. godine.

Njime su određene razvojne smjernice, način izvođenja zaštite, korištenja i upravljanja zaštićenim područjem te pobliže smjernice za zaštitu i očuvanje prirodnih vrijednosti zaštićenog područja, uz uvažavanje potreba lokalnog stanovništva.

b) Provođenje znanstvenih i stručnih studija i monitoringa

Monitoring ornitofaune

Ustanova je tijekom 2015. godine radila monitoring gniježđenja orla štekavca sukladno Akcijskom planu, monitoring gniježđenja crne rode, zatim monitoring gniježđenja i zimsko prebrojavanje ptica močvarica te opći monitoring ptica. Pored toga Javna ustanova posvetila je osobitu pažnju praćenju gniježđenja kolonijalnih vrsta ptica močvarica (veliki vranc, čaplje).

Monitoring ihtiofaune

Stručna služba je uz pomoć Nadzorne službe te u suradnji s Odjelom za biologiju, u rujnu i prosincu 2015. godine, izvršila dva uzorkovanja ihtiofaune i to na jezeru Sakadaš i Novom kanalu. Uzorkovanje nije vršeno u zimskim (početkom 2015. godine) i proljetnim mjesecima kako se ne bi ometao mrijest. Na temelju podataka uzorkovanja, vidljivo je kako je izrazito snažan pritisak invazivne vrste srebrnog karasa - babuške (*C. gibelio*) na autohtonu ihtiofaunu.

Monitoring populacije jelena običnog (*Cervus elaphus*)

Stručna služba je u 2015. godini vršila monitoring rike jelena metodom transekta. Ova metoda se koristi u vrijeme rike jer je tada ponašanje jelena povoljno za ovakav način proučavanja.

Tijekom godine primijećena su brojna uginuća jelena običnog (*C. elaphus*). Stručna služba je u suradnji s Nadzornom službom evidentirala 11 leševa, no prema iskazima nadzornika, broj pronađenih leševa je oko 80 što znači da je realni broj uginuća puno veći. Leševi su pronađeni na području cijelog Parka prirode Kopački rit. Povodom toga pozvan je Poljoprivredni fakultet u Osijeku, Zavod za lovstvo, ribarstvo i pčelarstvo na suradnju, te su kontaktirane Hrvatske šume d.o.o. koje gospodare državnim lovištem "Podunavlje-Podravlje" kako bi se utvrdio razlog masovnog uginuća te kako bi se mogle poduzeti mjere sprječavanja istog. U sklopu monitoringa populacije jelena običnog (*C. elaphus*), djelatnici Zavoda za lovstvo, ribarstvo i pčelarstvo Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku dva puta su s djelatnicima Javne ustanove izašli na teren i pokušali utvrditi razlog uginuća. Za jedan leš je sa sigurnošću utvrđeno kako je razlog uginuća velika invazija velikim američkim metiljem (*Fascioloides magna*), no za drugi leš razlog uginuća nije utvrđen. Kako bi se ovaj monitoring nastavio, te kako bi se uspješnije provodila zaštita jelena običnog preporučuje se potpisati službeni sporazum o suradnji s Poljoprivrednim fakultetom i intenzivirati suradnja s Hrvatskim šumama d.o.o. po tom pitanju.

Monitoring populacije europskog dabra (*C. fiber*)

Do sada je zabilježeno najmanje 8 lokacija jazbina te 28 lokacija različitih aktivnosti (podzemni ulazi s oglodanim i porušenim drvećem) europskog dabra u Parku. U 2015. godini na temelju terenskih obilazaka, postavljanja lovačkih nadzornih kamera i prikupljanja podataka zabilježili smo dvije nove lokacije jazbina. Potrebno je vršiti daljnji i temeljitiji monitoring kako bi se prikupili točniji podaci.

Monitoring epizootologije ptica

Ustanova je u suradnji s Veterinarskim fakultetom iz Zagreba započela monitoring epizootologije ptica. Monitoringom se prate virusi u pticama selicama i stanaricama Kopačkog rita. Da bi se dobio uvid u proširenost određenih ptičjih virusa, od kojih su neki i uzročnici zoonoza, započelo se s pretraživanjem uginulih ptica nađenih na području Parka. Do sada su pretraženi leševi 46 ptica, 10 izmeta, 4 brisa ždrijela i 3 brisa kloake te nisu pronađeni virusi Zapadnog Nila niti influence ptica. U 2015. godini prikupljeno je 12 leševa ptica. Pet ih je poslano na analizu na Veterinarski fakultet u Zagreb i utvrđeno je kako ptice nisu bile inficirane virusima influence ptica niti virusom Zapadnog Nila.

Provedba projekta "Restauracija staništa i razvoj turizma u Kopačkom ritu - Slobodno pašarenje kao ekološki i socio-ekonomski impuls za Podunavlje"

Javna ustanova posjeduje 5 odraslih grla i 3 teleta slavonsko-srijemskog podolca koja se nalaze na beljskim pašnjacima.

Monitoring podzemnih voda

Javna ustanova redovito obavlja mjerenje razine podzemnih voda na sljedećim lokacijama: Kompleks dvorca Tikveš, selo Tikveš, Zlatna greda, Malomkut, te pored šumarske kuće na Vemeljskom dunavcu. Ova lokacija je izrazito značajna budući da se nalazi na poplavnom području, a rezultati monitoringa su pokazali kako razina podzemnih voda ovdje, osim o oborinama, ovise i o razini vode Dunava pri visokim vodostajima, što nije slučaj kod ostalih lokacija.

Monitoring kvalitete površinskih voda

Početkom 2015. godine započelo je sustavno praćenje koncentracije hranjivih tvari u površinskim vodama Kopačkoga rita. Voda se jednom mjesečno uzorkuje na sedam mjernih postaja koje predstavljaju ulazne točke vodene mase na područje Kopačkoga rita, a to su: Bodorfok (most prema Zlatnoj gredi), Menetfok (most), Siget (glavni dovodni kanal), crpna stanica Zlatna greda, Sakadaš - ustava Kopačevo, crpna stanica Podunavlje te crpna stanica Tikveš. U uzorcima se određuju koncentracije spojeva s dušikom (ukupni dušik, nitriti i nitrati) te koncentracija fosfora, odnosno fosfata. Tijekom analize uzoraka površinskih voda Kopačkoga rita prikupljenih tijekom prijašnjih mjeseci ove godine, zabilježeno je da su koncentracije ukupnoga dušika bile u rasponu od 0,11 do 1,6 mg/l; koncentracije nitrita od 0,03 do 0,11 mg/l, a koncentracije nitrata od 0 do 1,39 mg/l, dok su koncentracije fosfata bile u rasponu od 0 do 0,48 mg/l. Najveće koncentracije ukupnoga dušika, nitrata i fosfata zabilježene su u uzorcima prikupljenima tijekom mjeseca svibnja na mjernoj postaji Sakadaš - ustava Kopačevo. U istom uzorku zabilježena je i povišena koncentracija nitrita od 0,9 mg/l, a najveća koncentracija nitrita tijekom ovoga istraživanja, od 0,11 mg/l, također je zabilježena u uzorku vode iz mjeseca kolovoza na istoj mjernoj postaji.

Monitoring oborina

Podaci o oborinama su prikupljaju se na mjernoj postaji u Kompleksu dvorca Tikveš.

Monitoring vodostaja Dunava i unutarnjih voda Kopačkog rita

Tijekom 2015. godine nastavljeno je prikupljanje dostupnih podataka o vodostaju Dunava i unutarnjih voda Kopačkog rita, kojima se redovito popunjavala baza podataka Ustanove.

Aksijski plan za zaštitu vodenih i močvarnih staništa

U suradnji s Poljoprivrednim fakultetom provodio se navedeni plan. U tijeku je daljnja inventarizacija vodene i močvarne vegetacije. Popis do sada zabilježenih vrsta vaskularna flore Kopačkog rita je nadopunjen. U 2015. godini vršeni su monitorinzi, determinacija prikupljenog materijala i sada sadrži 500 vrsta.

U sklopu Aksijskog plana u izradi je i opći herbarij Kopačkog rita, a do sada je prikupljeno preko 300 primjeraka biljaka.

Projekt posvoji pticu

U 2015. godini i dalje traje projekt Posvoji pticu. Do sada je posvojena 51 ptica prstenovana u Kopačkom ritu ili njegovoj blizini.

c) Održavanje okoliša i postojećih posjetiteljskih putova i staza

Tijekom 2015. godine, Ustanova je kontinuirano radila na održavanju postojećih putova i posjetiteljskih staza. Prikupljanje otpada obavlja se kontinuirano u sklopu redovnih dnevnih aktivnosti.

d) Nastavak radova na obnovi i uređenju Komplexa dvoraca Tikveš i prijemnog centra Mali Sakadaš

Od 1991. godine Komplex dvoraca Tikveš je u vlasništvu Republike Hrvatske, a 2000. godine dodijeljen je na uporabu i upravljanje Javnoj ustanovi. Tijekom Domovinskog rata sve građevine i postojeća infrastruktura su u potpunosti devastirane. Javna ustanova je jedan dio objekata u Komplexu dvorac Tikveš obnovila, gdje su dostupni sadržaji vezani uz zaštitu, istraživanje i monitoring prirode i okoliša, organizaciju, razmjenu i globalno povezivanje podataka, edukaciju u prirodi, održavanje simpozija, boravak turista, suvenirnica.

Ustanova je u suradnji s Ministarstvom zaštite okoliša i prirode i Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost osigurala sredstva za izradu idejnog arhitektonsko urbanističkog i krajobraznog rješenja posjetiteljskog kompleksa Tikveš i unutrašnjeg uređenja, Novog dvorca i Ladanjske vile. Planirano je do kraja 2015. godine izrada cjelokupne dokumentacije, izrada studije izvedivosti, a potom apliciranje na strukturne fondove za obnovu dvorca.

Tijekom 2013. i 2014. godine obnovljen je požarom oštećeni objekt na prijemnom centru Mali Sakadaš. Osim obnove požarom uništenog objekta na prijemnom centru Mali Sakadaš izgrađena su još četiri objekta i to servisni objekt, zatvoreni, otvoreni paviljon i dio drvene šetnice.

Do sredine 2015. godine na Prijemnom centru izgrađena je šetnica u cijelosti, uređeni su novosagrađeni objekti i sagrađen je objekt Sanitarne jedinice. Na prijemnom centru je postavljeno dječje igralište, hortikulturno je uređen okoliš, postavljene su poučne i signalizacijske table u svrhu što bolje informiranosti posjetitelja. Trenutno se gradi zgrada Uprave na Prijemnom centru.

Izgradnjom i uređenjem navedenih objekata Prijemni centar Parka prirode Kopački rit je dobio nove atraktivne sadržaje koji svakodnevno privlače sve veći broj posjetitelja.

e) Pristanište na jezeru Veliki Sakadaš

Pokrenut je postupak izrade projektne dokumentacije, a potom i izgradnja turističkog pristaništa s pomoćnim objektom na obali jezera Veliki Sakadaš.

f) Posjetiteljski programi Parka prirode Kopački rit

Od mnogobrojnih programa koje Park prirode Kopački rit nudi, uobičajeno su se najviše koristili programi koji uključuju vožnju brodom i vožnju čamcem. Od kada je u funkciji novi Prijemni centar bilježi se porast broja individualnih posjetitelja i rekreativaca. Posjetitelji također rado koriste kombinirani program posjete turističkim vlakom i brodom Panorama.

g) Suradnja Javne ustanove s javnim poduzećima i lokalnom samoupravom pri obnovi i izgradnji javne infrastrukture

Javna ustanova i nadalje podupire ulaganja ostalih poslovnih subjekata u obnovi i izgradnji infrastrukture.

h) Međunarodna i nacionalna suradnja

Po završetku projekta DANUBEPARKS STEP 2.0 osnovana je organizacija Danubeparks. To je mreža zaštićenih područja na Dunavu sa 17 članova, odnosno pravnih osoba koje upravljaju

zaštićenim područjima duž Dunava. Javna ustanova je punopravna članica ove organizacije, a također ima i predstavnika u upravnom odboru iste. Organizacija se bavi unaprjeđenjem i jačanjem zaštite prirodne i kulturne baštine u Dunavskom slivu na međunarodnoj razini te njihovom promocijom.

PROJEKTI FINANCIRANI IZ EU FONDOVA

DANUBEparksCONNECTED

Javna ustanova se prijavila za novi projekt mreže DANUBEPARKS kao jedan od 16 projektnih partnera (jedan od članova organizacije Danubeparks ne će sudjelovati u ovom zajedničkom projektu). Naziv projekta je "Bridging the Danube Protected Areas towards a Danube Habitat Corridor" (akronim: DANUBEparksCONNECTED). Projekt transnacionalne suradnje među zaštićenim područjima na Dunavu, prijavljen je u Interreg - Dunavskom transnacionalnom u program. Predviđeno trajanje projekta je 30 mjeseci, a ukupni budžet je 3,643,246.00 €. Budžet Javne ustanove je 254,317.00 €, a bit će financiran iz ERDF - europskog fonda. Očekivani početak projekta je početkom 2017. godine.

Projekt NATURAVITA

Javna ustanova se prijavila za Projekt NATURAVITA kao jedan od projektnih partnera. Vodeći partner su Hrvatske šume d.o.o. U projektu se planira razminirati MSP Kopačkog rita i Regionalnog parka Mura - Drava, zamjena alohtonih vrsta drveća autohtonim vrstama te dugogodišnji monitoring vodenih i močvarnih ekosustava poplavnog područja Parka na temelju kojeg će se izraditi Studija revitalizacije Parka prirode Kopački rit. Projekt će se financirati iz strukturnih fondova EU, a trenutno je u tijeku izrada studije izvodljivosti projekta kojom će se odrediti detaljne aktivnosti i ukupni budžet projekta. Za sada, je planirani budžet približno 48 mil. €, a predviđeni budžet za radni paket (monitoring i izrada Studije revitalizacije Parka prirode Kopački rit) u koji uključena Javna ustanova je približno 1,5 mil. €. Za voditelja spomenutog radnog paketa predložene su Hrvatske vode.

Predviđeno je da ispred javne ustanove, navedene projekte vodi Stručna služba, što zahtjeva povećanje radnog napora i broja radnih sati službe. Stoga smatramo kako je potrebno financijski i kadrovski pojačati Stručnu službu kako se zbog dodatnog opterećenja ne bi naštetilo stručnoj razini zaštite, očuvanja i korištenja Parka prirode Kopački rit, odnosno kako bi se pospješio njen razvoj.

i) Razminiranje površina Parka prirode

Trenutna površina minski sumnjivih površina na području Parka prirode iznosi 16.82 km². Dio MSP-a u Parku, površine 8,158 km² bit će razminiran u projektu NATURAVITA.

Razminiranje i pretraživanje MSP do sada financirano je kako iz Državnog proračuna, tako i sredstvima raznih donatora.

j) Nadzor područja

Zadace Službe nadzora/čuvara prirode Javne ustanove definirane su Zakonom kroz opisane nadležnosti i ovlasti. Nadzorom su obuhvaćene sljedeće aktivnosti:

- nadzor rada korisnika Parka prirode,
- nadzor ribolovnog područja,
- nadzor kanalske mreže i ostalih vodenih površina,
- nadzor kretanja i prometovanja posjetitelja,
- nadzor rada izvođača radova u Parku prirode,
- protupožarna zaštita,
- posebni uvjeti i zadace - kod ekstremnih prirodnih uvjeta.

k) Promicanje Parka prirode Kopački rit

2015. godina u Parku prirode Kopački rit ostat će zabilježena kao godina u kojoj su završeni radovi na obnovi i proširenju Prijemnog centra Kopačevo (zgrade recepcije, multimedijalne izložbe, paviljona i šetnice), a također i godina, koja je nakon višegodišnje stagnacije, pokazala trend rasta u ostvarenom ukupnom bruto prihodu (3,9%) i u broju posjetitelja (11%).

Kao i prethodnih godina, priprema sezone posjećivanja počela je pripremnim aktivnostima za 2015. godinu još u zadnjim mjesecima 2014. godine. U tu su svrhu djelatnice Prezentacijske službe obavile opsežan posao obilaska turističkih agencija na prostoru cijele Hrvatske: Zagreb, Varaždin, Rijeka, Pula, Rovinj, Šibenik, Zadar i Split, kao i agencije u Pečuhu i Budimpešti. Također smo sudjelovali na sajmu turizma u Ljubljani u siječnju, a u ožujku je ponuda parka predstavljena na međunarodnom turističkom sajmu ITB u Berlinu od 4.3. - 8.3.2015. u sklopu aktivnosti projekta Danubeparks i organizacije Danube Competence Center. Tom prilikom je prezentiran Park zajedno s ostalim turističkim atrakcijama na Dunavu vođenim obilaskom predstavnika agencija i medija, a ostvareni su kontakti s mnogim svjetskim i hrvatskim turističkim agencijama, osobito onih koje se bave riječnim cruising turizmom.

Početak godine, zgrada recepcije Prijemnog centra bila je dovršena te je prezentacijska služba preselila u obnovljeni prostor.

U suradnji s lokalnim turističkim zajednicama i centralnim uredom HTZ-a, Kopački rit posjetio je veliki broj novinara i turističkih djelatnika iz svih krajeva svijeta među kojima se ističe skupina stručnjaka za birdwatching iz cijele Europe. Talijanske televizijske kuće RAI i ARTE snimali su dokumentarne filmove o Kopačkom ritu, a sve naše medijske kuće redovito su pratile događanja u Parku i često su vijesti o Parku bile objavljivane u najgledanijim terminima. Isto se odnosi i na tiskane i elektroničke medije, a priprema Dana otvorenih vrata bila je popraćena i intenzivnom radijskom kampanjom.

Tijekom cijele godine redovito je održavana web stranica Parka kao i facebook stranica (tu se posebno ističe natječaj za ime šetnice u koji se uključilo veliki broj pratitelja parka na facebooku).

Tijekom prvih mjeseci godine organizirane su promotivne akcije kako bi se ponuda parka predstavila što širem krugu posjetitelja iz regije.

Također, posebna nam je čast bila 1. svibnja ugostiti u Parku predsjednicu RH, gospođu Kolindu Grabar Kitarović i njene suradnike, a posjet je bio i dobro medijski popraćen.

12.7.2015. dovršetak radova na Prijemnom centru Mali Sakadaš sa šetnicom obilježen je manifestacijom **Dan otvorenih vrata** u suorganizaciji s Ministarstvom zaštite okoliša i prirode i Uredom Vlade RH. Toga dana ulaz za sve posjetitelje u Park je bio besplatan, organiziran je etno sajam autohtonih proizvoda i mnoštvo drugih sadržaja: etno vrtuljak, sajam starih sportova, GSS škola penjanja, degustacije jela i pića, kulturno umjetnički program. Manifestaciju su posjetili i premijer g. Zoran Milanović i ministar zaštite okoliša i prirode, g. Mihajlo Zmajlović. Manifestacija je bila dobro medijski najavljena (radijska kampanja) pa je zabilježena velika posjećenost (oko 10000 posjetitelja), a Služba je dobila posebne pohvale za organizaciju ove zahtjevne manifestacije.

Kao i prethodnih godina, Prezentacijska služba organizirala je obilježavanje dana važnih za zaštitu prirode. S uspjehom smo angažirali nove suradnike i uveli nove sadržaje u programe manifestacija. Obilježeni su sljedeći datumi:

- 2. veljače 2015.** *Svjetski dan vlažnih staništa*
(ORIGAMI radionica, objava rezultata prebrojavanja ptica)
- 22. ožujka 2015.** *Svjetski dan voda*
(promotivna akcija)

22. travnja 2015. **Dan planete zemlje**
(DV Grlica iz Bilja, vožnja brodom i vlakićem)
23. travnja 2015. **Blagdan sv. Jurja**
(radionica izrade cvjetnih aranžmana, kićenje krava)
16. svibnja 2015. **Dan ptica selica**
(program "Ptice iz daleka", nastup grupe iz Burkine Faso)
24. svibnja 2015. **Međunarodni dan biološke raznolikosti i Dan zaštite prirode**
(promotivna akcija)
29. lipnja 2015. **Dan Dunava**
(promotivna akcija)
13. srpnja 2015. **Dan otvorenih vrata**
(otvorenje novog Prijemnog centra i šetnice)
28. kolovoza 2015. **Međunarodna noć šišmiša**
(radionica izrade maske šišmiša, vožnja vlakom)
8. listopada 2015. **"Ptice putuju" - festival "Zemlja bez granica"**
(radionice i prezentacije namijenjene predškolskom i osnovnoškolskom uzrastu)

l) Sudjelovanje na stručno-znanstvenim skupovima

Svjetski dan voda obilježava se svake godine 22. ožujka. Povodom Svjetskog dana voda, u prostorijama Poljoprivrednog fakulteta "Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku", 20.3.2015. godine održan je peti po redu domaći i prvi međunarodni znanstveno-stručni skup "Voda za sve" - voda i održivi razvitak.

JUPP Kopački rit u suradnji s Prehrambeno-tehnološkim fakultetom iz Osijeka je svojim predavanjem "Monitoring podzemnih voda u Parku prirode Kopački rit" ukazala na problematiku antropogenih utjecaja na razine podzemnih voda u zaštićenom području.

Organizacija simpozija "Kopački rit jučer, danas, sutra 2015.g."

Javna ustanova "Park prirode kopački rit" organizirala je 4. Simpozij s međunarodnim sudjelovanjem pod nazivom "Kopački rit jučer, danas, sutra". Simpozij je održan 1. listopada u Kompleksu Dvorca Tikveš i 2. listopada 2015. g. na Prijemnom centru Kopačevo.

Predstavljene su znanstvene i stručne djelatnosti koje su se provodile, provode se ili se planiraju provoditi u Kopačkom ritu ili su vezane za njega. Održavanjem simpozija žele se predstaviti sva područja djelovanja istraživačkih, edukativnih i gospodarskih djelatnosti koja se provode u Parku prirode.

Ciljevi Skupa su povezivanje i promicanje interdisciplinarnog i inovativnog pristupa u zaštiti prirode, njene svrhe te dobiti i koristi koje ona donosi kroz suradnju s održivim gospodarenjem prirodnim resursima sa svrhom poboljšanja konkurentnosti i općeg razvitka društva. Skup je ujedno i prigoda susreta, razmjene mišljenja i iskustava te uspostava suradnje među sudionicima iz sveučilišta, visokih učilišta, instituta, javnih ustanova, gospodarstva i nevladinih organizacija.

Objavljen je i "Zbornik sažetaka 4. Simpozija Kopački rit jučer, danas, sutra" u kome su objavljeni svi sažeci usmenih priopćenja iz djelatnosti predstavljenih na Skupu.

m) Opći ciljevi upravljanja u budućem periodu

U narednom periodu Javna ustanova će i dalje djelovati sukladno zakonski zadanim ciljevima djelovanja i obvezama Republike Hrvatske, a temeljenim na potpisanim i ratificiranim međunarodnim konvencijama iz područja zaštite prirode i okoliša. Osnovne dugoročne ciljeve predstavljaju:

1. zaštita biološke raznolikosti Parka prirode, s osobitim osvrtom na zaštićene i strogo zaštićene vrste i njihova staništa,
2. zaštita i unaprjeđenje funkcija i vrijednosti vlažnih i močvarnih područja Parka,
3. upravljanje parkom u cilju održive upotrebe njegovih prirodnih vrijednosti putem razvoja ekološki prihvatljivih vidova djelatnosti poput turizma, ribarstva, poljoprivrede, šumarstva i lovstva.

Dugoročno gledano, Javna ustanova želi postati nezaobilazan pravni subjekt u regiji, čije aktivnosti doprinose zbližavanju s lokalnim stanovništvom, stvaranju pozitivne atmosfere zajedništva, razvijanju zajedničke odgovornosti za prirodu i prirodne resurse, edukaciji stanovništva, a također i poticanju razvoja okolnog područja te povećanja standarda života lokalnog stanovništva.

U kratkoročnom periodu Javna ustanova će nastaviti svoj rad sukladno Planu upravljanja, strogom provođenju mjera zaštite područja i promicanju svih vrijednosti Parka prirode, obnovi Komplexa dvoraca Tikveš i ostale infrastrukture, te poticanju razminiranja preostalih dijelova parka. Vrijedi istaknuti da će Javna ustanova nastaviti dosadašnji rad na nacionalnom i međunarodnom povezivanju sa srodnim ustanovama, te poticanju znanstveno-stručnog rada.

5.2. DJELATNOST HRVATSKIH ŠUMA

Park prirode "Kopački rit", uključivo i Posebni zoološki rezervat prostire se na području Šumarija Tikveš i Darda, na gospodarskim jedinicama "Dvorac-Siget", "Tikveške podunavske šume" i "Kopačevske podunavske šume". Za svaku od te tri gospodarske jedinice jednom u deset godina izrađuje se poseban stručni elaborat - program gospodarenja kojim se za razdoblje od 10 godina propisuju mjere gospodarenja i zaštite šuma, a koje odobrava Ministarstvo poljoprivrede posebnim rješenjem.

Za područje Parka prirode, uvjeti zaštite prirode izdani od Ministarstva zaštite okoliša i prirode, ugrađuju se u programe gospodarenja, a programi prije nego ih odobri Ministarstvo poljoprivrede moraju imati i prethodnu suglasnost Ministarstva zaštite okoliša i prirode. Za gospodarsku jedinicu "Tikveške podunavske šume" Program gospodarenja vrijedi za razdoblje od 2008. do 2017. godine, za "Dvorac - Siget" od 2009. do 2018. godine, a za gospodarsku jedinicu "Kopačevske podunavske šume" od 2011. do 2020. godine. Temeljem tih usvojenih programa gospodarenja šumama, Hrvatske šume djeluju i provode aktivnosti - mjere zaštite i gospodarenja šumama na području Parka prirode. U programe gospodarenja moguće je izvršiti uvid u šumarijama Tikveš i Darda i u Upravi šuma - Podružnica Osijek uz prethodnu suglasnost predstavnika Šumarije. Zakonom nije propisano sudjelovanje javnosti u njihovoj izradi i donošenju (npr. javna rasprava i sl.).

Hrvatske šume gospodare lovištem "Podunavlje-Podravlje" putem **lovnogospodarske osnove** usvojene od strane Ministarstva poljoprivrede (vrijedi za razdoblje 2006. - 2016. g.) u koju su ugrađeni uvjeti zaštite prirode izdani od strane Ministarstva kulture. Jedan član komisije bio je i predstavnik Ministarstva zaštite okoliša i prirode. Od samog izvršenja lova izuzeta je površina Posebnog zoološkog rezervata. Temeljem te usvojene lovnogospodarske osnove Hrvatske šume gospodare lovištem na području Parka prirode. U lovnogospodarsku osnovu moguće je izvršiti uvid u Odjelu za lovstvo Uprave šuma Podružnice Osijek. Zakonom o šumama nije propisano sudjelovanje javnosti u njezinoj izradi i donošenju (npr. javna rasprava i sl.).

- U razdoblju od 1997. do 2015. godine Hrvatske šume izvršile su sljedeće radove:
- biološka reprodukcija - ulaganja su iznosila ukupno 25.130.000 kn od toga u Posebnom zoološkom rezervatu oko 3.100.000,00 kn; navedeni iznosi utrošeni su za pripremu staništa i pošumljavanje (289 ha), zaštitu od biljnih bolesti i divljači, protupožarnu zaštitu, njegu sastojina, čuvanje šuma i izradu programa gospodarenja;
 - građevinske investicije i razminiranje - u ove radove uloženo je 15.900.000,00 kn, a izvršeni su radovi izgradnje šumskih cesta, obnova lovačkih domova, izgradnja i popravak mostova te razminiranje šumskog puta uz rijeku Dravu i kulture kanadske topole u šumskom predjelu Mali bazar;

- tijekom 2016. godine u biološku obnovu šuma planira se uložiti 2.311.000 kn.

5.3. DJELATNOST HRVATSKIH VODA

Na području Parka prirode, Hrvatske vode su se angažirale na obnovi ratom oštećenih objekata vodnogospodarskog sustava i sanaciji korita i obala rijeke Dunav. Od vodnogospodarskih objekata obnovljene su crpne stanice (građevinski, strojarški i elektro dijelovi) Tikveš, Zlatna greda i Podunavlje; kanali (Glavni dovodni kanal do CS Tikveš, spojni kanal CS Tikveš i Zlatna greda) te je deminirana, a potom i obnovljena dionica (Kopačevo - CS Tikveš) Glavnog dunavskog nasipa. Za navedene radove financijska sredstva osigurana su zajmom Međunarodne banke za obnovu i razvoj.

Tijekom 2014. godine (lipanj - prosinac) i 2015. godine (siječanj - lipanj) Hrvatske vode su iz svog redovnog programa u održavanje i popravak nasipa Drava - Dunav i Glavni dunavski nasip uložile cca 0,6 mil kuna, a u održavanju kanalske mreže cca 2,0 mil kuna. Pored navedenog, Hrvatske vode izradile su projektnu dokumentaciju za modernizaciju krune nasipa Drava - Dunav i Zmajevac - Kopačevo (cca 0,19 mil kuna), na temelju koje su izveli radove u iznosu od 6,2 mil kuna.

U svrhu sanacije i stabilizacije obala i korita rijeke Dunav te sprječavanja prodiranja glavnog toka Dunava u Kopački rit, Hrvatske vode su započele sanaciju najugroženijih dionica na dijelu oko km 1393 i poteza od km 1400 do km 1410. U razdoblju od 2004. godine do sada izrađena je tehnička dokumentacija (Glavni projekt sanacije vodograđevina korita i desne obale r.Dunav na rkm 1393; Idejni projekt sanacije korita i desne obale Dunava na km 1400 do 1410; Glavni i izvedbeni projekti žurne sanacije regulacijskih vodograđevina na desnoj obali Dunava na potezu od km 1405 do km 1407 u cilju stabilizacije obale, tehničkog održavanja vodotoka i međunarodnog plovnog puta; Idejni projekt sanacije korita i desne obale Dunava od km 1380 do km 1400 u cilju tehničkog i gospodarskog održavanja vodotoka i međunarodnog plovnog puta; Idejni projekt sanacije korita i desne obale Dunava od km 1410 do km 1433 u cilju tehničkog i gospodarskog održavanja vodotoka i međunarodnog plovnog puta) u vrijednosti od 4,654 mil kn prema kojima se izvode radovi.

Do sada je na lokaciji oko km 1393 izvedena obaloutvrda, sanirani su zajedni izvedbom paralelne gradnje te je popravljena pregrada na starom toku Dunava - Petreš, a vrijednost izvršenih radova je oko 15 mil kn.

Na dijelu Dunava od km 1405 do km 1406 izvode se radovi na zaštiti desne obale Dunava i Kopačkog rita, izvedbom obaloutvrda i T-pera prema gore navedenoj dokumentaciji. Do sada je u sanaciju uloženo više od 43,7 mil kn, a do završetka radova potrebno je osigurati još oko 11,3 mil kn. U 2014. godini nisu se izvodili radovi, a isti nisu planirani ni u 2015. godini, s obzirom da još nije postignut dogovor na međudržavnoj razini (RH - R.Srbija) o daljnjim zahvatima na tom, odnosno cijelom potezu Dunava (rkm 1433 -1295).

Zbog izuzetno visokih financijskih ulaganja u sanaciju korita i obala Dunava, radovi se sufinanciraju u suradnji s dva ministarstva (Uprava vodnoga gospodarstva pri Ministarstvu poljoprivrede i Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture), te s Agencijom za vodne putove.

Radovi su obavljani prema posebnim uvjetima Ministarstva zaštite okoliša i prirode.

U narednom razdoblju planiraju se daljnje aktivnosti koje su preduvjet za realizaciju potrebnih radova, za što je potrebno usuglasiti rješenja sa suinvestitorima kao i s Republikom Srbijom.

Iz tog razloga izrađena je kompletna projektna dokumentacija (idejni i glavni projekti sanacije korita i desne obale Dunava od km 1433 do km 1380) za tzv. gornji Dunav (od državne granice s Mađarskom do utoka rijeke Drave u Dunav), u ukupnoj vrijednosti nešto većoj od 4,654 mil kn, koja je temelj za izradu Studije utjecaja na okoliš za navedeni potez Dunava, koja je u postupku ishoda Rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš. U planu je nastavak izrade projekata i za "donji Dunav"

(dio Dunava nizvodno od ušća Drave u Dunav do Iloka, odnosno do državne granice s Republikom Srbijom). Također, bitno za napomenuti je da je prema ESPO konvenciji o namjeravanim zahvatima upoznata i Republika Srbija.

Zbog nedostatnog kapaciteta, odnosno nemogućnosti punjenja cjelokupnog sustava ribnjaka Podunavlje vodom iz rijeke Dunav za vrijeme trajanja velikih voda istog, potrebno je izvršiti rekonstrukcije te gradnju novih objekata kako bi se ubrzalo vrijeme punjenja. Iz tog razloga Hrvatske vode investirale su u izradu Idejnog i glavnog projekta rekonstrukcije i izgradnje ustava CS Podunavlje, na temelju kojih su ishođene lokacijska i građevinska dozvola. U tijeku je izrada izvedbenog projekta i priprema dokumentacije za nadmetanje za radove za rekonstrukcije i izgradnja ustava CS Podunavlje.

U svrhu praćenja kakvoće voda i zaštite od onečišćenja Parka prirode, Hrvatske vode provode monitoring na sljedećim lokacijama: Stara Drava-Čingi-lingi, Ustava Kopačevo - jezero Sakadaš, jezero Sakadaš sredina-površina, jezero Sakadaš sredina-sredina i jezero Sakadaš sredina-dno, glavni dovodni kanal za CS Tikveš, glavni dovodni kanal za CS Zlatna Greda i Čama kod CS Podunavlje. Tijekom 2014. godine uzorkovanje je provedeno 4 puta na lokacijama Stara Drava - Čingi-lingi, Ustava Kopačevo - jezero Sakadaš, jezero Sakadaš, glavni dovodni kanal za CS Tikveš, glavni dovodni kanal za CS Zlatna Greda i Čarna kod CS Podunavlje. Uzorkovanje i analizu kakvoće voda provodi Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije, a temeljem "**Uredbe o standardu kakvoće voda**" ("Narodne novine" broj 73/13., 151/14., 78/15. i 61/16.). Temeljem Uredbe, propisan je klasifikacijski sustav za ocjenu stanja voda: vrlo dobro stanje, dobro stanje, umjereno stanje, loše stanje i vrlo loše stanje. Klasifikacija stanja površinskih voda je uspoređivanjem mjerodavnih vrijednosti i dopuštenih graničnih vrijednosti pojedinih fizikalno-kemijskih elemenata kakvoće vode iz Priloga koji su sastavni dio Uredbe o standardu kakvoće voda.

Klasifikacija voda na temelju mjerodavnih vrijednosti fizikalno-kemijskih elemenata kakvoće vode za 2015. godinu

	POKAZATELJI		Naziv postaje										
			STARA DRAVA Čingi-lingi	JEZERO SAKADAŠ Ustava Kopačevo	DRAVA Prije utoka u Dunav (1,4 rkm)	DUNAV Granični profil RH-H (1429. rkm)	GDK CS Tikveš	GDK CS Zlatna Greda	Sifonski kanal CS Podunavlje				
FIZIKALNO-KEMIJSKI ELEMENTI KAKVOĆE	pH		vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	
	Ortofosati	mgP/l	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	
	BPK ₅	mgO ₂ /l	umjereno	umjereno	dobro	vrlo dobro	umjereno	dobro	umjereno	dobro	umjereno	dobro	
	KPK (KMnO ₄)	mgO ₂ /l	umjereno	umjereno	dobro	dobro	umjereno	umjereno	umjereno	umjereno	umjereno	umjereno	
	Amonij	mgN/l	vrlo dobro	dobro	dobro	dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	
	Nitrati	mgN/l	vrlo dobro	umjereno	dobro	dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	
	Ukupni dušik	mgN/l	vrlo dobro	dobro	dobro	dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	
	Ukupni fosfor	mgP/l	vrlo dobro	vrlo dobro	dobro	dobro	dobro	dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	

Generalna je ocjena da na području Parka prirode unazad nekoliko godina nema značajnih odstupanja u kvaliteti voda.

Hrvatske vode, VGO za Dunav i donju Dravu iz Osijeka su u razdoblju od kolovoza 2015. godine do kolovoza 2016. godine, u razdoblju u kojem nije bilo velikih vodnih valova, na području Kopačkog rita provodile mjere obrane od poplava prema slijedećem:

AVS Batina

- B.34.1. - d.o. r. Dunava, rkm 1433+060 - 1422+000 (državna granica s Mađarskom - Zeleni otok)
- B.34.2. - d.o. r. Dunava, rkm 1422+000 - 1403+000 (Zeleni otok - Ludaš)

- 05.02.2016. u 07. ⁰⁰ - 14.03.2016. u 07. ⁰⁰ :	pripremno stanje obrane od poplava
- 17.05.2016. u 07. ⁰⁰ - 23.05.2016. u 07. ⁰⁰ :	pripremno stanje obrane od poplava
- 03.06.2016. u 07. ⁰⁰ - 11.07.2016. u 07. ⁰⁰ :	pripremno stanje obrane od poplava
- 17.07.2016. u 07. ⁰⁰ - 27.07.2016. u 07. ⁰⁰ :	pripremno stanje obrane od poplava
- 01.08.2016. u 07. ⁰⁰ - 03.08.2016. u 07. ⁰⁰ :	pripremno stanje obrane od poplava
- 10.08.2016. u 07. ⁰⁰ - 19.08.2016. u 07. ⁰⁰ :	pripremno stanje obrane od poplava

VS Tikveš

- B.34.3. - d.o. r. Dunava, rkm 1403+000 - 1382+300 (Ludaš - ušće r. Drave)
- B.34.8. - l.o. r. Drave, rkm 0+000 - 18+950 (ušće u Dunav - željeznički most u Osijeku)

- 06.02.2016. u 07. ⁰⁰ - 14.03.2016. u 07. ⁰⁰ :	pripremno stanje obrane od poplava
- 18.05.2016. u 09. ⁰⁰ - 23.05.2016. u 09. ⁰⁰ :	pripremno stanje obrane od poplava
- 04.06.2016. u 08. ⁰⁰ - 11.07.2016. u 07. ⁰⁰ :	pripremno stanje obrane od poplava
- 17.07.2016. u 07. ⁰⁰ - 27.07.2016. u 07. ⁰⁰ :	pripremno stanje obrane od poplava
- 11.08.2016. u 07. ⁰⁰ - 19.08.2016. u 07. ⁰⁰ :	pripremno stanje obrane od poplava

VS Aljmaš

- B.34.4. - d.o. r. Dunava, rkm 1382+300 - 1347+000 (ušće r. Drave - granica OBŽ i VSŽ)

- 25.02.2016. u 07. ⁰⁰ - 14.03.2016. u 07. ⁰⁰ :	pripremno stanje obrane od poplava
- 05.06.2016. u 07. ⁰⁰ - 07.07.2016. u 07. ⁰⁰ :	pripremno stanje obrane od poplava
- 18.07.2016. u 07. ⁰⁰ - 25.07.2016. u 07. ⁰⁰ :	pripremno stanje obrane od poplava
- 14.08.2016. u 07. ⁰⁰ - 18.08.2016. u 07. ⁰⁰ :	pripremno stanje obrane od poplava

AVS Vukovar

- B.34.5. - d.o. r. Dunava, rkm 1347+000 - 1295+510 (granica OBŽ i VSŽ - granica s R. Srbijom, kod Iloka)

- vodostaj Dunava u Vukovaru u navedenom razdoblju nije uvjetovao provedbu niti jednog stupnja obrane od poplava

AVS Osijek

- B.34.8. - l.o. r. Drave, rkm 18+950 - 25+000 (željeznički most u Osijeku - Halaševo)
- B.34.9. - l.o. r. Drave, rkm 25+000 - 45+300 (Halaševo - Vršina)
- B.34.10. - d.o. r. Drave, rkm 0+000 - 29+300 (ušće r. Drave u r. Dunav - ušće r. Vučice)
- B.34.12. - d.o. r. Drave, rkm 0+000 - 29+300, (ušće u r. Dunav - ušće r. Vučice)

- 20.10.2015. u 09. ⁰⁰ - 23.10.2015. u 07. ⁰⁰ :	pripremno stanje obrane od poplava
- 21.06.2016. u 07. ⁰⁰ - 07.07.2016. u 07. ⁰⁰ :	pripremno stanje obrane od poplava
- 18.07.2016. u 07. ⁰⁰ - 25.07.2016. u 07. ⁰⁰ :	pripremno stanje obrane od poplava

5.4. SURADNJA PARKA PRIRODE KOPAČKI RIT S OSTALIM KORISNICIMA PROSTORA PARKA

Javna ustanova "Park prirode Kopački rit" uspješno surađuje s Hrvatskim šumama, Podružnica šuma Osijek, Hrvatskim vodama i Beljem d.d. Svi navedeni korisnici prostora donose svoje planove gospodarenja, koje prosljeđuju u nadležno Ministarstvo za zaštitu okoliša i prirode, koje im izdaje suglasnost s uvjetima zaštite prirode za obavljanje njihove djelatnosti sukladno zahtjevima iz planova, a sve sukladno Zakonu o zaštiti prirode. Služba nadzora/čuvara prirode skladno svojim ovlastima provodi nadzor nad obavljanjem predmetnih aktivnosti.

6. POSJEĆIVANJE PARKA PRIRODE "KOPAČKI RIT"

U 2015. godini, **park je posjetilo ukupno 29.836 ili 11% više posjetitelja** nego prethodne godine i to ne računajući tisuće posjetitelja koji su posjetili Park na Dan otvorenih vrata.

Povećanje broja posjetitelja rezultat je stalne prisutnosti u medijima i zainteresiranosti posjetitelja za nove sadržaje Parka (novi Prijemni centar, multimedijalna izložba, šetnica).

Broj posjetitelja iz inozemstva se povećava iz godine u godinu, a on je do 31.12.2015. godine iznosio 6295 što čini **21 %** ukupnog broja posjetitelja. Najveći broj posjetitelja dolazi iz Mađarske, Slovenije, Njemačke i Austrije.

U strukturi i dalje je najkorišteniji program obilaska parka brodom Panorama Kopačkog rita, ali i program obilaska čamcem Put dabrova zbog atraktivnosti svake godine koristi sve veći broj posjetitelja.

7. PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA PARK PRIRODE "KOPAČKI RIT"

Temeljem članka 21. ranije važećeg **Zakona o prostornom uređenju** ("Narodne novine" broj 30/94., 68/98., 61/00., 32/02. i 100/04.) za parkove prirode bila je obvezna izrada prostornog plana kojeg donosi Hrvatski sabor. Temeljem toga, Hrvatski sabor je 17. veljače 2006. godine donio **Prostorni plan Parka prirode "Kopački rit"** ("Narodne novine" broj 24/06., u daljnjem tekstu: PP "Kopački rit").

PP "Kopački rit" kao prostorni plan područja posebnih obilježja, obuhvaća zaštićeno područje Parka prirode, a u sklopu njega i posebni zoološki rezervat. U tijeku izrade PP "Kopački rit" razmatrani su državni i lokalni zahtjevi te zahtjevi korisnika po pitanju namjene i zaštite prostora. Na osnovu toga utvrđena je mogućnost prihvaćanja odnosno pomirenja različitih interesa u prostoru. Namjena i organizacija prostora utvrđena je u skladu s novim spoznajama i pristupima zaštiti prirode, te su utvrđene mjere korištenja, mjere za uređenje i mjere za unapređenja zaštite okoliša.

Prema područjima za gradnju predviđenim PP "Kopački rit", u Prostornom planu uređenja Općine Bilje utvrđena su građevinska područja dok je na ostalom prostoru Parka, gradnja zabranjena. Tijekom provođenja PP "Kopački rit", kao i kroz upravljanje područjem u svrhu čega je osnovana Javna ustanova Park prirode Kopački rit, nisu uočeni veći problemi.

Osnovna podjela prostora Parka prirode "Kopački rit" je na temeljnu i prijelaznu zonu.

U odnosu na način korištenja prostora, na području Parka prirode Prostornim planom utvrđena su sljedeća područja:

- područja ograničenog korištenja (posebni zoološki rezervat);
- područje selektivnog korištenja (poplavno područje izvan posebnog zoološkog rezervata);
- područje višenamjenskog korištenja (zapadno od nasipa Zmajevac-Kopačevo i istočno od nasipa na lijevoj obali Dunava).

Prostornim planom utvrđeno je 7 kopnenih ulaza u Park prirode, od kojih je glavni ulaz "Mali Sakadaš", a ostali ulazi su "Podravlje", "Podunavlje", "Kozjak", "Grabovac", "Sokolovac" i "Zlatna Greda". Uz ove kopnene ulaze utvrđene su i 4 točke pristupa na vodene putove. Sustav staza za razgledavanje obuhvaća kopnene i vodene staze.

Člankom 60. **Zakona o prostornom uređenju** ("Narodne novine" broj 153/13.) prostorni plan područja posebnih obilježja određen je kao prostorni plan državne razine čija je obveza donošenja propisana Državnim planom prostornog razvoja. Njegovo donošenje je i dalje ostalo u nadležnosti Hrvatskog sabora.

Člankom 198. prijelaznih i završnih odredbi Zakona o prostornom uređenju propisano je da dokumenti prostornog uređenja doneseni na temelju propisa koji su važili prije stupanja na snagu ovoga Zakona ostaju na snazi do donošenja prostornih planova prema ovom Zakonu, odnosno do njihova stavljanja izvan snage na temelju ovog Zakona.

8. PROSTORNI PLANovi UREĐENJA OPĆINA BILJE I KNEŽEVI VINOGRADI I PROSTORNI PLAN UREĐENJA GRADA OSIJEKA

Kao što je u poglavlju 2. istaknuto, područje Parka prirode "Kopački rit" nalazi se u tri jedinice lokalne samouprave: Općini Bilje, Općini Kneževi Vinogradi i Gradu Osijeku (samo 0,3% površine).

Prostorni planovi ovih jedinica lokalne samouprave usklađeni su s Prostornim planom Parka prirode "Kopački rit". Oni su važni zbog toga što se njima obuhvaća i kontaktni prostor "Kopačkog rita" što je bitno sa stajališta zaštite prirode, ali i s gospodarskog, prvenstveno turističkog gledišta.

Prostornim planom uređenja Općine Kneževi Vinogradi ("Službeni glasnik" Općine Kneževi Vinogradi broj 5/05., 5/06., 5/09., 3/12. i 14/12.) vezano uz kontaktni prostor "Kopačkog rita", dio prostora sjeverno od Parka prirode ocijenjen je kao vrijedan dio prirode i ucrtan je na kartografskom prikazu. Taj dio prostora štiti se planskim mjerama propisanim u Odredbama za provođenje. Dio tih mjera odnosi se na zabranu isušivanja vodenih površina, zabranu uklanjanja prirodne vegetacije na obalama Dunava i promjene prirodnog toka, osim za nužne radove na tehničkom i gospodarskom održavanju vodotoka te zabranu gradnje autorskih stupova, dalekovoda i sl.

Prostornim planom uređenja Općine Bilje ("Službeni glasnik" Općine Bilje broj 8/05. i 2/16.) vezano uz kontaktni prostor "Kopačkog rita", dio prostora zapadno od Parka prirode ocijenjeno je kao vrijedan dio prirode i ucrtan je na kartografskom prikazu. Taj dio prostora štiti se planskim mjerama propisanim u Odredbama za provođenje. Mjere su slične onima iz Prostornog plana uređenja Općine Kneževi Vinogradi i također uključuju zabranu isušivanja vodenih površina, zabranu uklanjanja prirodne vegetacije na obalama Dunava i promjenu prirodnog toka, osim za nužne radove na tehničkom i gospodarskom održavanju vodotoka i sl. Bitno je naglasiti da je u Prostornom planu Općine Bilje utvrđeno više građevinskih područja za naselja povremenog stanovanja, turističko-rekreacijske i ugostiteljsko-turističke zone. Na taj način u kontaktnom području "Kopačkog rita" osigurano je dovoljno prostora za lociranje smještajnih kapaciteta i ostalih sadržaja za razvoj turizma.

U obuhvatu Prostornog plana uređenja Grada Osijeka ("Službeni glasnik" Grada Osijeka broj 8/05., 5/09., 17A/09., 12/10. i 12/12.) je 0,3% površine Parka prirode, ali taj Plan tretira veći dio prostora južno od rijeke Drave koji se nalazi u južnom kontaktnom području "Kopačkog rita". Dijelom se radi o izgrađenoj strukturi gradskog naselja Osijek (istočna industrijska zona, riječna luka, planirane infrastrukturne građevine vezane uz pročišćavanje otpadnih voda i zbrinjavanje otpada itd.), a dijelom o šumskim površinama koje se nalaze u poplavnom području. Dio pojasa uz desnu obalu Drave u kontaktnom području Parka prirode Prostornim planom uređenja Grada Osijeka utvrđen je kao osobito vrijedan predjel - prirodni krajobraz.

9. PROBLEMI ZAŠTITE, IMOVINSKO-PRAVNIH ODNOSA, UPRAVLJANJA I REŽIMA KORIŠTENJA PROSTORA

Iz ranijih poglavlja vidljivo je da na području Parka prirode postoji nekoliko problema koji se mogu podijeliti u sljedeće grupe:

PROBLEMI RIBNJAKA "PODUNAVLJE-PODRAVLJE"

Ribnjaci Podunavlje dani su tvrtki PP Orahovica u dugogodišnji zakup, ali i dalje nisu u cijelosti u funkciji nego su i dalje samo djelomično pod vodom.

Nedostatak vode u cjelokupnom području ribnjaka "Podunavlje-Podravlje" prijeti degradacijom staništa, odnosno sukcesijom površina koje nisu pod vodom.

PROBLEMATIKA VEZANA UZ ZAŠTITU PODRUČJA:

- problem očuvanja neometanog vodnog režima;
- krivolov i krivoribolov;
- požari pri kojima izgore staništa rijetkih i ugroženih životinja, uključujući gnijezda ptica močvarica;
- sušenje šuma.

PROBLEMATIKA VEZANA UZ INFRASTRUKTURU:

- neriješeno pročišćavanje otpadnih voda sa područja Baranje.

PROBLEMATIKA VEZANA UZ DOSTUPNOST TERENA I MINIRANOST:

Veliki problem i dalje predstavlja miniranost dijela Posebnog zoološkog rezervata. Zadnjih godina je zbog nedostatka sredstava opseg radova na razminiranju bio smanjen. Hrvatske šume d.o.o. su stoga odlučile u suradnji s projektnim partnerima Agencijom za regionalni razvoj RH, Hrvatskim centrom za razminiranje, Uredom za razminiranje, Javnom ustanovom Park prirode Kopački rit i Hrvatskim vodama pokrenuti projekt NATURAVITA kojim bi se iz Europskog fonda za regionalni razvoj u razdoblju 2017 - 2021 uz ostale predviđene aktivnosti razminiralo i 8,16 km² površina unutar Posebnog zoološkog rezervata. Nakon provedbe projekta NATURAVITA minski sumnjivo ostalo bi unutar Posebnog zoološkog rezervata još 8,66 km². Projekt NATURAVITA je trenutno u završnoj fazi pripreme odnosno pri kraju je izrada studije izvodljivosti, a pokrenuti su postupci ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš i prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu. Projektno područje projekta NATURAVITA obuhvaća osim Posebnog zoološkog rezervata i površine Regionalnog parka Mura-Drava na lijevoj i desnoj obali rijeke Drave od mosta na koridoru V-C nizvodno do ušća u Dunav. Ukupno je planirano razminiranje na 27,53 km² te obnova šuma i šumskog zemljišta domaćim vrstama šumskog drveća na 10,21 km². Projekt uključuje i obnovu postojeće i izgradnju nove protupožarne infrastrukture, obnovu i uspostavu edukacijske infrastrukture, te uspostavu monitoringa u svrhu zaštite i očuvanja vodenih ekosustava.

DEMOGRAFSKI PROBLEMI:

Naselja u Parku prirode	BROJ STANOVNIKA PO POPISIMA			
	1981. g.	1991.g.	2001.g.	2011. g.
TIKVEŠ	120	73	28	10
KOZJAK	270	140	80	58
Ukupno:	390	213	108	68

(napomene: Tikveš i Kozjak se od 1991. iskazuju kao samostalna naselja, rubno uz vanjsku granicu Parka prirode nalazi se naselje Podunavlje; može se reći da je ovo naselje demografski odumrlo budući je u njemu 2001. godine evidentirano jedno dvočlano kućanstvo)

- još uvijek nedostatan povratak stanovništva u naselja unutar Parka prirode Kopački rit.

10. ZAKLJUČCI

Potrebno je napomenuti da je bitno unaprijeđen dijalog između svih čimbenika u prostoru s ciljem ostvarenja zajedničkih i općih javnih interesa u očuvanju ekološke vrijednosti i značaja, biološke raznolikosti i osobitosti područja Parka prirode.

Resursi Parka prirode moraju se koristiti sukladno mjerama zaštite i očuvanja Parka prirode te mjerama održivog korištenja prirodnih dobara pri čemu se kao prioritetne aktivnosti utvrđuju:

- razminiranje cijelog područja;
- provođenje propisa iz područja zaštite prirode od strane svih korisnika Parka prirode, lokalnog stanovništva, svih ostalih pravnih i fizičkih osoba i sl;
- očuvanje vodnog režima kao prirodnog obilježja, budući je od presudnog značaja za očuvanje Parka prirode;
- trajno istraživanje i praćenje stanja u prirodi;
- izgradnja infrastrukture i obnova postojeće;
- rješavanje pitanja otpadnih voda;
- promidžba Parka prirode i razvoj održivog sustava posjećivanja;
- razvoj održivog turizma cijele regije;
- protupožarna zaštita.

Vezano uz socio-ekonomsku situaciju naselja unutar Parka prirode i cijele Baranje kao prioritetne aktivnosti se utvrđuju:

- daljnje povezivanja Parka prirode sa svim subjektima okruženja;
- daljnje jačanje uključivanja lokalnog stanovništva u život Parka prirode te njegovo očuvanje.

U proteklih nekoliko godina od strane sva tri pravna subjekta s javnim ovlastima koji djeluju na području Parka prirode (Javna ustanova, Hrvatske šume i Hrvatske vode) učinjen je velik napredak u pogledu zaštite, održavanja, očuvanja i proučavanja Kopačkog rita. Izgrađene su važne građevine infrastrukture kao i građevine vezane uz posjećivanje i proučavanje Kopačkog rita. Sve to rezultiralo je povećanjem kvalitete posjećivanja čime se Kopački rit sve više afirmira i kao bitna točka turističke ponude Osječko-baranjske županije, posebno eko-turizma.